

VOORWOORD

2020 zal voor altijd de geschiedenisboeken ingaan als het jaar van corona. Een jaar van ellende, van sociaal isolement, van lockdown en quarantaine; een jaar waarin ons gezondheidssysteem in golven zwaar onder druk kwam te staan; een jaar ook van grote solidariteit in de maatschappij en van grote waardering voor onze gezondheidswerkers en voor andere essentiële beroepen. Paradoxaal genoeg veroorzaakte het vermaledijde virus dus ook positieve neveneffecten in onze maatschappij zoals een verhoogd bewustzijn rond *sociale zekerheid* en *sociale bescherming*.

De sociale zekerheid heeft in 2020, nog meer dan bij eerdere economische crises, als belangrijke economische stabilisator gefungeerd. Meer mensen zijn zich ook bewust van de waarde van het sociaal vangnet. Wanneer de voorbije jaren iedereen meer gefocust was op de klimaat-uitdaging voor deze en de komende generaties, kwam dit jaar sociale zekerheid op de publieke agenda. De waaier aan economische en sociale steunmaatregelen was noodzakelijk om onze economie min of meer staande te houden en het welvaartsniveau voor de meeste burgers min of meer op peil te houden.

Dankzij tijdelijke maatregelen zoals werkloosheid, overbruggingsrecht en specifieke compensatiebijdrages werd vermeden dat meer mensen in armoede terecht zijn gekomen en dat reeds voorheen kwetsbare groepen nog harder werden getroffen. Er was een grote maatschappelijke bereidheid tot solidariteit, veel groter dan pakweg een jaar geleden kon worden vermoed. Het overbruggingsrecht dat door sommigen beschouwd werd als “de werkloosheidsvergoeding voor zelfstandigen” was 1 jaar geleden gewoonweg ondenkbaar.

Bij het uitrollen van dat ongezien sociaal vangnet was het vermijden van een sociaal en economisch bloedbad de voornaamste bekommernis, de financiering van de maatregelen zou later aan bod komen. Stilaan groeit weer het bewustzijn dat een duurzame financiering van de sociale zekerheid één van de grote uitdagingen voor de toekomst wordt. Een duurzame sociale zekerheid is een structureel onderdeel van een duurzame oplossing voor het financieringsvraagstuk.

Het netwerk van organisaties dat onder de naam “Werkgroep Sociale Impact-COVID-19-Crisis” in een korte tijdspanne een krachtig monitoringsysteem uitbouwde om politici tijdens de coronacrisis actuele beleidsinformatie te kunnen verschaffen, zal in de toekomst ook op structurele basis de beleidsmakers kunnen ondersteunen bij de verdere uitbouw van een duurzame sociale bescherming.

Waar de gezondheids crisis en de dreigende socio-economische catastrofe de katalysator was voor een efficiënte ad hoc samenwerking tussen een groot aantal actoren in de sociale bescherming, hoop ik dat deze rijke ervaring inspirerend zal zijn voor toekomstige samenwerkingsverbanden. Beleid wordt effectiever en leidt tot duurzamere effecten als het wordt onderbouwd door kwaliteitsvolle data en wetenschappelijke inzichten. Het verzamelen van gegevens, het ontsluiten van databanken en het samenleggen van analyses en inzichten zijn hierbij onontbeerlijk. Een structurele samenwerking tussen het politieke niveau en sociale partners, tussen administraties en openbare instellingen, tussen terreinwerkers en studiediensten en tussen de academische wereld en het beleidsniveau zal al evenzeer een *conditio sine qua non* zijn.

Als voorzitter van de FOD Sociale Zekerheid en als sponsor van het eerste uur van de Werkgroep Sociale Impact COVID-19-Crisis hoop ik dat we in dit nummer van het Belgisch Tijdschrift voor Sociale Zekerheid naast de inhoudelijke inzichten ook de rijkdom en de kracht van de samenwerking kunnen belichten en zo een pleidooi ondersteunen voor een structurele samenwerking tussen de diverse actoren.

Peter Samyn
voorzitter a.i.
FOD Sociale Zekerheid